

ARKUSZ OBSERWACYJNY DZIECKA Z TRUDNOŚCIAMI SZKOLNYMI

Przeznaczony głównie dla uczniów klas I – IV.

Arkusze przewidziany jest jako narzędzie współpracy nauczyciela z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Nauczyciel – wychowawca wypełnia arkusz tylko w stosunku do uczniów, którzy wykazują niepokojące objawy i którzy powinni być skierowani do poradni wychowawczo – zawodowej.

W arkuszu należy podkreślić tylko te, spośród wymienionych objawów zachowania, które nauczyciel zaobserwował u ucznia. W jednym punkcie mogą wystąpić określenia kilku objawów zachowań (oddzielonych średnikami) – można wówczas podkreślić wszystkie lub niektóre z nich. W przypadku, gdy w danym punkcie wymieniono jeden objaw zawierający kilka (oddzielonych przecinkami) form zachowania – również można podkreślić wszystkie lub tylko niektóre formy zachowania.

Imię i nazwisko ucznia

Data urodzenia Adres domowy

Nazwa szkoły (adres)

Klasa Powtarzał(a) klasy: nie, tak, które

Od kiedy uczeń jest w aktualnym zespole klasowym?

Czy korzysta ze świetlicy szkolnej lub pólinternatu? Nie, tak, codziennie (ile godzin?)

tak, od czasu do czasu.

Czy był(a) kierowany(a) do poradni psychologiczno-pedagogicznej? Nie, tak: kiedy i gdzie?

.....

z powodu

Nauka

1. Przychodzi do szkoły nieprzygotowany(a) do lekcji:
 - a) ustnych: często; od czasu do czasu.
 - b) pisemnych: często; od czasu do czasu
2. Jego(jej) wyposażenie w przybory w szkole nie budzi zastrzeżenia:
nie ma własnych przyborów; często zapomina je przynieść z domu; często je gubi; nie dba o ich stan; niszczy je.
3. Ma trudności:
 - a) w odpowiedziach ustnych:
niechętnie wypowiada się; ma ubogie słownictwo; niepoprawny sposób wysławiania się; nieprawidłowe formułowanie zdań; mowa gwarowa; ubóstwo treści wypowiedzi
 - b) w czytaniu:
zbyt wolne tempo czytania, zbyt szybkie tempo czytania; literowanie; sylabizowanie; brak płynności,
opuszczanie głosek, sylab, wyrazów; dodawanie; zniekształcanie; przestawianie.
 - c) w pracach pisemnych:
pismo zniekształcone; pismo niestaranne; błędy ortograficzne, gramatyczne; przestawianie liter lub sylab;
opuszczanie liter; dodawanie, mylenie liter o podobnym kształcie; używa ręki lewej; trudności w zrozumieniu tematu pracy; powierzchowność w rozwinięciu tematu; niedbałość.

d) w liczeniu:

w technikach liczenia: pamięciowo, pisemnie; w rozwiązywaniu zadań z treścią.

e) w rysunkach:

rysuje niechętnie: nieprawidłowo rozmieszcza rysunek; nie zachowuje właściwych proporcji; ma trudności z doбором barw; rysunek ubogi; rysunek statyczny; linie niepewne; linie zaznaczone zbyt silne; linie zaznaczone zbyt słabo; używa lewej ręki.

4. Nie przejawia zadanych zainteresowań; wykonuje zainteresowania nieakceptowane przez szkołę (jakie?)
5. Z reguły nie zgłasza się sam(a) do odpowiedzi; zgłasza się mimo, że nie ma nic do powiedzenia lub mówi nie na temat.
6. Wyraźnie unika niektórych zajęć (jakich?)
7. Wagaruje: od czasu do czasu; często.
8. Wykazuje inne trudności (jakie?)

Zachowania obserwowane głównie w czasie lekcji

1. Ma wyraźne trudności ze skupieniem uwagi.
2. Często wyłącza się myślowo.
3. Na lekcji z reguły zajmuje się czymś innym (rozmawia, śmieje się, kreci się, chodzi po klasie).
4. Ogryza paznokcie; ssie palce; miewa nerwowe tiki.
5. Wykazuje nagłe zmiany nastroju (np. przejście od śmiechu do płaczu; od gniewu do obojętności).
6. Wezwany(a) do odpowiedzi zwykle: rumieni się; uporczywie milczy, mówi i bardzo szybko; zaczyna się.
7. Na zwróconą uwagę reaguje: płaczem; złością; wzruszeniem ramion; zacięciem się; obojętnością.
8. Wykazuje nadmierną energią; wykazuje brak energii; wykazuje obojętność wobec wszelkich działań.
9. Cechuje go(ją): wesołkowatość; przygnębienie; apatia.
10. Nigdy nie zwraca się do nauczyciela w żadnej sprawie; stale absorbuje nauczyciela swoimi sprawami.
11. Nie panuje nad potrzebami fizjologicznymi: sporadycznie; często.
12. Biernie podporządkowuje się poleceniom nauczyciela; podporządkowuje się tylko pozornie; wcale nie podporządkowuje się poleceniom.
13. Demonstracyjnie łamie nakazy nauczyciela; zachowuje się prowokująco wobec nauczyciela.
14. Kłamie: od czasu do czasu; często; bardzo często.
15. Inne niepokojące objawy, zachowania się ucznia (jakie?)

Zachowanie obserwowane głównie poza lekcją

1. Zdarza się, że wybucha gwałtowną złością bez istotnego powodu: często; od czasu do czasu.
2. Często bywa agresywny(a) w stosunku do innych dzieci (np. bije, dokucza).
3. Celowo niszczy i psuje różne przedmioty.
4. Ma skłonności do przewodzenia innym dzieciom w despotyczny sposób.
5. Ma skłonności do imponowania kolegom (koleżankom) np. swoim ubraniem, luksusowymi przedmiotami przynoszonymi do szkoły itp.
6. Zwykle chodzi w pojedynkę, nie nawiązuje kontaktu z żadnym dzieckiem w klasie.
7. Wobec innych dzieci przejawia z reguły postawę uległości i podporządkowania.
8. Nikt nie chce siedzieć z nim(nią) w jednej ławce.
9. Koledzy (koleżanki) przedrzeźniają go(ją), nadają mu(jej) lekceważące przydomki (jakie?)
-
dokuczają mu(jej) złośliwymi psotami.
10. Często bywa bity przez inne dzieci.
11. Często skarży się, że inne dzieci biją go(ją) lub dokuczają mu(jej) w inny sposób (jaki?)
-
12. Koledzy (koleżanki) przeważnie przydzielają mu(jej) mniej atrakcyjne role w grach i zabawach.

13. Inne niepokojące objawy zachowania się ucznia (jakie?)

.....
.....

Wygląd i zdrowie

1. Często przychodzi do szkoły brudny(a), niedomyty(a).
2. Ma poważne braki w garderobie (np. ubranie nieodpowiednie do pory roku), nosie odzież w zdecydowanie w złym stanie.
3. Chodzi ubrany(a) niezgodnie z obowiązującymi zaleceniami (np. zbyt elegancko lub pretensjonalnie).
4. Wygląda mizernie, sprawia wrażenie niedożywionego(ej).
5. Z reguły nie przynosi śniadania do szkoły.
6. Często choruje (na co?)
7. Niejednokrotnie przychodzi do szkoły niewyspany(a), zdarza się mu(jej) zasypiać na lekcji.
8. Zdarza się, że przychodzi do szkoły z widocznymi śladami pobicia.
9. Inne uwagi dotyczące wyglądu ucznia:

.....
.....

Stosunek opieki domowej do obowiązków szkolnych dziecka

1. Dziecko nie otrzymuje w domu wystarczającej (lub żadnej) pomocy w nauce z powodu:
 - a) zbyt małej ilości czasu poświęcanego dziecku,
 - b) braku zainteresowania rodziców obowiązkami szkolnymi dziecka,
 - c) innych przyczyn (jakich?)
2. Na wywiadówki i zebrania do szkoły przychodzi przeważnie: matka, ojciec, rodzeństwo, dziadkowie, dalsza rodzina.
3. Na wywiadówki i zebrania z reguły nie przychodzi nikt z opieki domowej.
4. Rodzice przychodzą na zebrania lub wezwania nauczyciela, ale brak jej właściwej współpracy domu ze szkołą.
5. Rodzice nie reagują na uwagi wpisywane do dzienniczka ucznia.
6. Rodzice utrudniają wszelkie próby nawiązania kontaktu ze szkołą.
7. Kontakty z rodzicami (opiekunami) ujawniają ich:
 - a) nieporadność wychowawczą mimo dobrych chęci z ich strony;
 - b) niekonsekwencje w postępowaniu wobec dziecka, brak jednolitej postawy wychowawczej rodziców (opiekunów);
 - c) pozorne zainteresowanie sprawami dziecka, okazywane tylko w obecności nauczyciela;
 - d) zaspokajanie tylko potrzeb materialnych dziecka;
 - e) beztroski stosunek do potrzeb psycho – fizycznych dziecka, wygodnictwo rodziców (opiekunów);
 - f) zbyt pobłażliwy stosunek do dziecka, usprawiedliwianie jego(jej) zachowania;
 - g) nadmierna troskliwość, przesadnie opiekuńczy stosunek do dziecka, skłonność do zaspokajania wszystkich jego(jej) zachcianek;
 - h) nadmiernie krytyczny stosunek do zachowania się dziecka;
 - i) zbyt wysokie wymagania dotyczące wyników w nauce, przekraczające możliwości intelektualne dziecka;
 - j) skłonność do stosowania surowych represji wobec dziecka (np. bicie);
 - k) inne (nie wymienione wyżej) postawy rodziców (opiekunów):
8. Udział dziecka w obowiązkach domowych jest (zdaniem nauczyciela): wystarczający; zbyt mały; nadmierny.
9. Kto z domowników poświęca dziecku najwięcej czasu (bywa w szkole, pomaga w lekcjach, spędza z nim czas wolny itp.)?

